

Nil agis dolor. quis molestus sis: tamē nunq̄ te eē malū confitebor. De quo Plinius li. vii. prae-
buere & Romani proceres et exteris testimonia: Gneus Pompeius confecto Mitridatico bello
intraturus possidonii sapiētiae p̄fessione clari, domū: fores percuti de more a lictore uetuit;
& fasces lictorios ianuā submissit is cui se oriēs occidēsque submiserat. Fortitudo & medio-
citas circa timores & fiducias. Fortis proprie dicitur qui circa honestā mortē & ea oīa: quae re-
pēte eueniūt: atque afferunt mortē: iterritus est: ut sūt ea quae in bello contīgūt. Et patitur oīa
fortis honestatis causa: quae
est finis uirtutis: & pro digni-
tate & ut ratio iubet: patitur
& agit aliqua tamē timenda
sunt inq̄ Aristoteles: & non
uiolat fortitudo. modo ho-
nestum ē ea timere: negligēt
autē turpe: ut ē infamia: quā

uideri quod animo magno elatoque humanasque res
despiciente factum sit. Itaque in probris maxime i prom-
ptu est: si quid tale dici potest. Vos et enim iuuenes aīos
geritis muliebres. Illaque uirgo uiri: et si quid eiusmodi.

- Clelia -

qui timet probus dicitur & uerecūdus: qui uero non timet dicitur ipudēs, debēus timere pudī-
citiā mulieris nostrae. Timēda est inuidia & cetera id genus: quae cū negligūtur: dedecus af-
ferunt: & ea quae transcēdūt naturā humanā: ut fulmina inundationes: & similia: quae homo
spernere non potest: quoniam plus possūt q̄ hominis natura: ut terremotus tēpestates. Vir for-
tis circa terribilia: & ea quidē maxima uersat. Nam nihil est tolerātius malorū uiro forti: &
mors est ultimū oīum terribiliū. nam aufert omne bonū quod est in uita: & illi magis fortes
sunt: qui in subitis casibus nulla consultatione praemissa agunt praecleara: quia uident habere
habitū fortitudinis: & esse naturaliter fortes. & fortitudo quidē dolores affert: & ideo lauda-
tur. difficilior enim ē iquit Aristoteles doloris p̄peti q̄ uoluptatibus abstinere. Mors atque uul-
nera forti uiro molesta sūt fert tamē propter honestatē. dolet autē & maxime qui omni uirtu-
te praeditus ē. quia maxime dignus est uita: maximisque bonis priuatur fortis ē tamē & mul-
to magis: quoniam honestatē ceteris rebus anteponit. Vnde illi sunt praestantissimi milites
qui habēt aliquod uestigium ipsius fortitudinis sine aliis bonis: quae si haberēt non ruerent
i pericula. Qui timēdo exuperat: & confitēdo deficit: timidus dicitur qui non timendo exupe-
rat dicitur insanus uel stupidus si nihil omnino timet: ut motus terrae aquae inundationes:
fulgura & illa oīa quae timēda sunt: cum superent naturā humanā: ut necesse sit ipsa timere.
ille qui confidendo exuperat: audax ē: & imitatur in principio fortem: sed cū ad pericula uen-
tū est: dat terga: & fit timidus. Fortis enī oīa humana tolerat: & confidit: quoniam confidēt ē
hominis bona sperātis. Timemus iure ut dixi ea quae terribilia sūt: & cū morte quae est in bel-
lo nihil sit terribilius. & uirtus uersetur circa terribile ac difficile: fit ut fortitudo proprie in
morte sit: quae in praelio ē: fitque cū maximo periculo. Fortitudo inq̄ Plato efficit: ne inter
pericula & terrores a iustitiae tenore deuiemus & fortitudinē ut uolūt stoici sequūtur constā-
tia atque ualitudo. fortitudo inq̄ Seneca contēptrix timēdo ē. Terribilia & sub iugū liber-
tatem nostrā mittētia despiciunt prouocant: fragit. a Elato: forti & tāquā e loco edito spernēt
ea quae alii timēt. b Hūanas res: oīa quae accidere hoī possūt quae tamē non transcēdūt uires
hūanas: fortis dēspicit: & oīs res hūanas ifimas & caducas & oīa tela fortūae paruifacit: ad oīs e
uētus tolerādos erecto aīo paratus. Nā magnāimitas de q̄ post dicitur: ē sciētia & uirtus: quae hī-
tū facit celsiorē oībus quae contigere possūt: aequabiliter bonorū & malorū. Genera quattuor:
uirtutes & fontes officiorū. Equibus: uirtutibus scilicet: honestas: actio honesta & officiū. Ma-
naret: oriret tanq̄ e fontibus. c Itaque igit cū splēdidissimū sit quod magno aīo fit. Vitu-
perādi sūt illi q̄ gerūt aīos muliebres. d In pbris. contumeliis: & cū uolumus aliquē uitupa-
re: dicius illū habere aīum muliebrē & timidū: quoniam ut dictū ē fortitudo proprie uiro ē
& q̄ eā non habet: uiri non sūt: sed foeminae. quod cū alicui potest dici: maximū ē dedecus p-
brū ē dedecus & contūelia. e Maxie i primis. f In p̄mptu: qd cito uēit i mētē: & p̄ maxi-
mo p̄bro alicui obicit: si qd eiusmodi dici potest. g Tale: q̄le ē hoc: qd Ennius cecinit i de-
decus iuuenū romāorū q̄ magnitudine aī superabāt a uirgīe. h Vos & enī iuuenes. Carmē
est Ennii: quo iuuenes romāos ignauiae accusabat: qui a Clelia uirgīe: quae obses fuerat apud
Porcenā: supabant. Illa. n. tyberi ad suos tranauit: uide romāi ob id statuā illi erexerunt eque-
strē i aedito loco uiae sacrae. i Muliebres: timidos & ignauos. i. meticulosi estis: ut solēt eē muli-
eīs. qd a uiro alienū oīo eē dēbet & apud p̄sas auctōr herodoto maxie p̄bro dabat audire se esse
mulierē ignauiorē Seneca dicit. Clelia equestri ifidēs statuā i sacra uia celeberrio loco expro-
brat iuuenibz nris pluuiū ascēdētibz i ea illos urbs sic iḡf di: i q̄ et foemias equo donauit.
k Illaq; uirgo. i. clelia: q̄ cōtēpto Porcenā & ags ad suos natauit. l Viri. i. illa uirgo ē aīo forti
ut dēbet eē uiri. hēt iqt aīos dignos uiro. m Et si qd ē eiusmōi: cuiusmōi ē hoc qd seq̄ in quo
arbitror eē mēdā: quoniam rō grāmatices nō patit: ut salmacida spolia dicāus. ē igit salmaci ca-
sus uocādi: & ut ita legā: adducor auctoritate Sex. Pom. i cuius uetustissio codice i sic. f. xviii.